

بانی یک کار خیر شدن چه الزاماتی دارد؟

راه و رسم نیکی

با فرارسیدن ماه مبارک رمضان و رقیق‌تر شدن قلب‌ها، خیلی‌ها به فکر انجام یک کار خیر و انفاق به افراد نیازمند می‌افتند. از سوی دیگر با توجه به شدت گرفتن دوباره شیوع ویروس کرونا و تعطیل شدن بسیاری از کسب و کارها، بخش قابل توجهی از مردم برای در خانه ماندن و جلوگیری از مبتلا شدن به کرونا، چاره‌ای جز دریافت کمک‌های مردمی ندارند. اما برای جمع‌آوری کمک و رساندن آن به دست افراد نیازمند چه نکاتی را باید رعایت کنیم تا این کار به بهترین شکل انجام شود و بیشترین اثرگذاری را داشته باشد.

محمد وفایی

روزنامه نگار

جوگیر نشوید

از اولین قدم که نیت خالص است بگذریم، دومین قدمی که اهمیت بسیاری دارد این است که جوگیر نشوید و واقع‌بین باشید! شما قرار نیست همه مشکلات جهان را حل کنید و فقط قرار است به اندازه توانایی مالی شخصی و اعتباری که بین دیگران دارید، مبلغی را برای حل چند مشکل مشخص جمع‌آوری کنید. اول کار تا جایی که می‌توانید هدف‌تان را محدود در نظر بگیرید که از قدیم گفته‌اند سنگ بزرگ نشانه نزدن است.

به اندازه کافی تحقیق کنید

دیگر گفتن ندارد که قبل از انجام هر کار خیری باید تحقیقات گسترده و دقیقی داشته باشید. خانواده‌هایی را که می‌خواهید به آنها کمک نقدی یا غیرنقدی کنید، شناسایی کرده و اطمینان حاصل کنید که از افراد نیازمند باشند. متأسفانه گاهی پیش می‌آید که برخی افراد وضعیت مالی خود را پایین‌تر از شرایط واقعی اعلام می‌کنند تا بتوانند کمک‌هایی را به خود اختصاص دهند.

جغرافیا را بسنجید

از قبل به منطقه‌ای که می‌خواهید در آن اقلام خوراکی یا غیرخوراکی جمع‌آوری شده را پخش کنید، سر بزنید تا درک درستی از جغرافیای آن داشته باشید. ممکن است در جریان این بازدید به مشکلات تازه‌ای در آن محله یا روستا پی ببرید یا حتی اولویت‌هایتان برای کمک‌رسانی تغییر کند. در بسیاری از مناطق محروم می‌توانید خانواده‌های نیازمندی را پیدا کنید که برای حفظ آبرو از هیچ‌یک از نهادهای خیریه حاکمیتی یا خصوصی کمک‌ی نگرفته‌اند.

به اندازه پول جمع کنید

باید بدانید براساس هدفگذاری‌ای که کرده‌اید، به چه مبلغی نیاز دارید. به عنوان مثال اگر می‌خواهید بسته‌های ارزاق در میان چند خانواده توزیع کنید، با محاسبه مبلغ هر بسته غذایی و رسیدن به مبلغ نهایی، ارزیابی

دقیق‌تری دارید و بر همان اساس از دیگران درخواست کمک نقدی خواهید کرد. راه دیگر هم این است که به سمت کارهایی مانند آزادسازی زندانیان جرایم غیرعمد و مالی بروید که مبلغ مورد نیاز برای آن از پیش مشخص است.

نیت خیر کافی نیست

از آنجا که هدف وسیله را توجیه نمی‌کند، شما حق ندارید برای انجام یک فعالیت خیریه به دروغ متوسل شوید و با بزرگنمایی وقایع، احساسات کسانی را که می‌خواهید از آنها کمک نقدی بگیرید، تحریک کنید. اگر قرار است در فضای مجازی درباره شرایط اسفبار یک خانواده یا منطقه توضیح دهید، اعتدال را حفظ کنید و به خاطر جلب کمک بیشتر، در دام افراط نیفتید.

طلبکار نباشید

این نکته مهمی است که شما به عنوان واسطه کار خیر از کسی طلبکار نیستید و دیگران در کمک کردن یا نکردن به شما کاملاً اختیار دارند. پس تهاجمی رفتار نکنید و

دیگران را در رودربایستی نیندازید که مجبور به کمک کردن شوند، کاری که در برخی خیریه‌ها انجام می‌شود و افراد به دلیل فرار از نگاه‌ها و جلوگیری از فشار اجتماعی مجبور به کمک می‌شوند. علاوه بر این، برای دریافت کمک نباید دوگانه ایجاد کنید؛ دوگانه‌هایی مانند نذری یا کمک به فقرا، سفر زیارتی یا فعالیت خیریه و....

هدفمند درخواست کنید

یکی از عوامل شکست پوشش‌های خیریه، زیاده‌روی در استفاده از فضای مجازی است. این که شما برای جمع‌آوری کمک در همه شبکه‌های اجتماعی موجود پست، استوری و... منتشر کنید و متن درخواست کمک را در همه گروه‌هایی که عضو هستید ارسال کنید، نتیجه‌ای جز دلزدگی مخاطبان ندارد. به جایش می‌توانید محدود اما اثرگذار عمل کنید و فقط در جاهایی از دیگران کمک بخواهید که احتمال می‌دهید افراد علاقه‌مند در آن حضور دارند. یادتان نرود بعضی‌ها هم در فضای مجازی حضور ندارند اما مشتاق مشارکت در کارهای خیر هستند.

به جز جمع‌آوری کمک نقدی، چه کارهای دیگری می‌توان کرد؟

نیاز نداری بیار!

تنها راه کمک به نیازمندان جمع‌آوری کمک‌های نقدی و خرید مایحتاج اولیه زندگی نیست و به جز این کار، می‌توانید روش‌های ساده و امتحان پس داده دیگری را هم امتحان کنید.

دیوار مهربانی در محل: بیشتر آدم‌ها لباس‌های بی‌استفاده‌ای در کمد‌هایشان دارند که حتی سالی یک بار هم نمی‌پوشند. لباس‌های نو و سالمی که به هر دلیلی مثل تغییر سایز، هدیه بودن لباس و... پوشیده نشده، با جمع‌آوری لباس‌های اضافه اطرافیان‌تان و توزیع آنها در میان نیازمندان، آنها را از یکی از مخارج درشت و البته ضروری‌شان خلاص می‌کنید. البته دقت کنید لباس‌های اهدایی سالم و آبرومند با بسته‌بندی مناسب و شسته‌شده باشد و به کار طرف مقابل هم بیاید.

کتابخانه بسازید: به جز جمع‌معدودی از عشاق کتاب که ولع شدیدی برای آرشو کردن کتاب‌هایشان دارند، خیلی‌ها به کتاب‌هایی که خوانده‌اند، نیاز ندارند. می‌توانید این کتاب‌ها را جمع‌آوری کنید و در مکانی عمومی در یک منطقه محروم (مسجد، مدرسه، درمانگاه، نانواپی و...) یک کتابخانه جمع و جور راه‌اندازی کنید.

خانه‌هایی بدون لوازم خانگی: اگر پیگیر سبک زندگی از مابهرتان باشید، می‌دانید که بعضی‌هایشان چند سال یک بار لوازم خانه را به طور کامل عوض می‌کنند! در شرایطی که قیمت این اجناس سر به فلک گذاشته و برای خیلی‌ها خرید یخچال، ماشین لباسشویی، جاروبرقی، اجاق گاز و مبلمان امکان‌پذیر نیست، یکی از بهترین کارهای خیر، رساندن این اسباب به دست نیازمندان است؛ حتی ممکن است وسایل سالمی پیدا کنید که برای جهیزیه مناسب باشد.

هدفمند خرج کنید

این خیلی مساله مهمی است که برای یک خانواده نیازمند پنیر گورگونزولا یا کره بادام‌زمینی نخرید! از آنجا که مطمئناً بودجه محدودی در اختیار دارید، باید اطمینان حاصل کنید که ضروری‌ترین چیزها را در بسته ارزاق می‌گذارید؛ مواد غذایی اساسی و ضروری مانند برنج، روغن، انواع حبوبات، گوشت، مرغ، ماکارونی، رب و... که با توجه به شرایط اقتصادی این روزها برای خیلی‌ها آرزوست. لب‌کلام این‌که با هزینه یک کالای لوکس، می‌توانید چندین کالای حیاتی تهیه کنید که بیشتر به کار نیازمندان می‌آید.

به عزت نفس مددجویان احترام بگذارید

از سنت و شیوه بزرگان دین در انفاق پیروی کنید و هنگام پخش کردن بسته‌ها در میان نیازمندان، مراقب باشید که دچار شرمندگی نشوند. این نکته را هم در نظر بگیرید که طوری بروید و بیاپید که جلب توجه نکند و همسایه‌های آن خانواده نیازمند متوجه موضوع نشوند. یک نکته کاملاً بدیهی هم وجود دارد که البته انگار برای خیلی‌ها اصلاً بدیهی به نظر نمی‌رسد؛ شما به هیچ وجه حق انتشار عکس افراد نیازمند در فضای مجازی را ندارید.

موازی‌کاری نکنید

یکی از دغدغه‌های کسانی که در امور خیریه فعال هستند، توجه نامتوازن به مناطق محروم و متمرکز شدن کمک‌های مردمی در چند نقطه خاص است. این اتفاق سبب می‌شود برخی مناطق از کمک‌های مردمی بهره‌مند شوند و مناطق دیگری همچنان گرفتار فقر شدید باشند.

پس برای توزیع اقلام و بسته‌هایی که آماده کرده‌اید، دنبال جاهایی بگردید که کمتر کسی سراغ آن رفته است. استفاده از تجربه کسانی که سابقه کارهای خیر دارند، در این مورد کمک‌کننده است.